

КВАЛИФИКАЦИОННА ХАРАКТЕРИСТИКА

Специалност: **„Библиотечен-информационен и културен мениджмънт“**

Професионално направление: **3.5. Обществени комуникации и информационни науки**

Образователно-квалификационна степен: **„Магистър“**

Професионална квалификация: **Библиотекар-експерт. Мениджър отдел. Информатор/културна организация/културен институт**

Катедра: **Библиотечни науки**

Срок на обучение: **3 семестъра**

Форма на обучение: **редовна/задочна/дистанционна**

1. Анотация

Настоящата квалификационна характеристика на специалиста с образователно-квалификационна степен „Магистър“ по специалност **„Библиотечно-информационен и културен мениджмънт“** определя професионалното предназначение, квалификационните изисквания към неговата подготовка, както и областите на реализацията му.

Специалността **„Библиотечно-информационен и културен мениджмънт“** подготвя магистри с широкопрофилна теоретична и практическа компетентност относно: теорията и практиката на библиотечно-информационния и културен мениджмънт и маркетинг и за съвременните тенденции и иновации във функционирането на библиотеки, културни институции, информационни служби и документални отдели. Образователната програма осигурява получаването на библиотековедски и културологични знания, както и свързани с качеството в библиотечната и културната дейност, интелектуална собственост и лицензиране; задълбочена подготовка по мениджмънт и маркетинг на информационните и културните услуги, относно реализирането на образователни стратегии за изграждане на информационна компетентност, както и умения за академично писане и публикуване. Професионалните знания и умения на студентите се надграждат със знания за приложението на новите информационни и комуникационни технологии в библиотечно-информационната и културната дейност, както и с основни познания по теория и практика на консултирането, фирменото управление, управлението на човешките ресурси, управлението на проекти, библиотерапия и др. Придобилите образователно-квалификационна степен „магистър“ по **«Библиотечно-информационен и**

културен мениджмънт» притежават широкопрофилна квалификационна рамка от знания и умения и са компетентни да се реализират като: ръководители на всички видове библиотеки, информационни центрове, читалища и други културни и обществени институции, вкл. архиви, музеи и др. п., както и на основните структурни звена в тях; специалисти, които отговарят за връзките на библиотеката, читалището, информационната служба и на различните културни институции с обществеността; информационни мениджъри, информатори и организатори на обучителни и културни програми в музеи, архиви, галерии, читалища, общини и др. п.; информационни мениджъри и организатори на документацията във вестници, списания или електронни масови медии; информационни мениджъри и организатори на документация в държавни институции, обществени и неправителствени организации, бизнес структури и частни фирми; информационни мениджъри и организатори на документация в издателския сектор и в книготърговията.

Предназначение на специалиста

2. Знания

Библиотекарите, информационните и културните работници с образователно-квалификационна степен „Магистър” по специалност **„Библиотечно-информационен и културен мениджмънт”** трябва да притежават задълбочена научно-теоретична специализирана подготовка по специалността, която включва:

- фундаментална подготовка върху теорията и практиката на библиотечно-информационния и културен мениджмънт и маркетинг; придобиват се знания, свързани със съвременни тенденции и иновации във функционирането на библиотеки, културни институции и информационни служби.
- специализираща подготовка относно библиотековедски и културологични знания, както и свързани с качеството в библиотечната и културната дейност, интелектуалната собственост и лицензирането;
- теоретична и практическа подготовка по мениджмънт и маркетинг на информационните и културните услуги, относно реализирането на образователни стратегии за изграждане на информационна компетентност, както и умения за академично писане и публикуване;
- теоретична и практическа подготовка, свързана с приложението на новите информационни и комуникационни технологии в библиотечно-информационната и културната дейност; основни познания по теория и практика на консултирането, фирменото управление, управлението на човешките ресурси, управлението на проекти, библиотерапия и други.

3. Компетенции

Придобилите образователно-квалификационна степен „магистър” библиотекарите, информационни и културни работници по специалността **„Библиотечно-информационен и културен мениджмънт”** са подготвени да изпълняват следните дейности и притежават компетентности:

- да организират, ръководят и контролират дейността в библиотеки, информационни центрове и в различни по тип и вид културни институции и организации като архиви, музеи и т.н., вкл. и в българските читалища;

- да прилагат постиженията на новите информационни и комуникационни технологии и да издирват и предоставят за ползване качествена информация от печатни или електронни източници на информация на потребителите;
- да извършват многокритериална оценка на бази данни и да ползват възможностите за отворен достъп до научна информация;
- да са способни да изработват и осъществяват различни проекти в културни институции, вкл. за дигитализация на българското книжовно и културно богатство като част от европейското и световно наследство;
- да организират и ръководят обучения по информационна компетентност на потребителите, както и за опазване и популяризиране на културното наследство, за развитие на межкултурния диалог, на краезнанието, за съхраняване на богатството на местните традиции, фолклор и т.н.
- да притежават знания за оценка на качеството, сертифициране и лицензиране в библиотечната и културната дейност;
- да умеят творчески да прилагат техниките и технологиите на публичната комуникация за привличане на публиката в библиотеката, информационния център и културната институция;
- да владеят умения за лидерство и лобизъм;
- други.

Учебното съдържание и методиката на преподаване на академичните дисциплини развиват у студентите и **ключовите компетентности**: езикова грамотност, многоезикова компетентност, математическа компетентност и компетентност в областта на точните науки, технологиите и инженерството, цифрова, личностна, гражданска, предприемаческа и компетентност на културна осведоменост и изява.

4. Умения

Студентите придобиват следните ключови умения:

- да прилагат съвременната парадигма на библиотечния, информационен и културен мениджмънт в управлението на библиотеки, информационни звена и културни институции и организации, вкл. и читалища;
- да поставят и да решават самостоятелно задачите, които възникват във връзка с организирането, опазването и осигуряването на оптималното използване на библиотечните, информационните и културните масиви, вкл. и чрез дигитализация и онлайн достъп;
- да анализират качеството на извършените услуги и степента на одобрението им от страна на ползвателите и да умеят да планират и въвеждат нови библиотечни, информационни и културни продукти и услуги;
- да организират и ръководят дейности, свързани с презентацията на библиотеката, информационното звено и културния институт пред различни правителствени и неправителствени организации, пред местната власт и пред гражданите;
- да осъществяват взаимодействие с различни публики;
- да прилагат модерни управленски решения относно защитата на интелектуалната собственост и защитата на информацията;
- да установяват междуинституционални партньорства на национално и

международно ниво;

- да разработват и прилагат стратегии за осъществяване на информационни и културни програми, проекти и инициативи с локално, национално и международно значение, както и за утвърждаването на българската идентичност в европейското и световното културно и научно общуване;

- да осъществяват успешно лобистки програми за постигане на институционалните цели;

- други.

5. Перспективи за реализация

Завършилите специалността „Библиотечно-информационен и културен мениджмънт” (БИКМ) са подготвени да се реализират като:

- ръководители на всички видове библиотеки, информационни центрове, читалища и други културни и обществени институции, вкл. архиви, музеи и др. п., както и на основните структурни звена в тях;

- специалисти, които отговарят за връзките на библиотеката, читалището, информационната служба и на различните културни институции с обществеността;

- информационни мениджъри, информатори и организатори на обучителни и културни програми в музеи, архиви, галерии, читалища, общини и др. п.;

- информационни мениджъри и организатори на документация във вестници, списания или електронни масови медии и водещи при издирването на нова и качествена информация, при нейното систематизиране и предоставяне за ползване;

- информационни мениджъри и организатори на документация в държавни институции, обществени и неправителствени организации, бизнес структури и частни фирми;

- информационни мениджъри и организатори на документация в издателския сектор и в книготърговията.

6. Условия за прием

Приемът на студенти се осъществява съгласно Наредбата за прием на студенти в Университета по библиотекознание и информационни технологии за съответната година.